

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

Σωστός σχεδιασμός $C_d(z)$ οδηγεί σε $u_d(t) = u_c(t)$, $t = kT_s$, $k = 0, 1, \dots$

Για το σχεδιασμό και υλοποίηση της $C_d(z)$ απαιτείται βασικά γνώση του μετασχηματισμού z

Ορισμός μετασχηματισμού z

$$Z[f(i)] \triangleq F(z) = \sum_{i=0}^{\infty} f(i)z^{-i} \quad (\text{για } i < 0, f_i = 0)$$

$$\text{Π.χ. } f(i) = a^i \rightarrow Z[a^i] = \frac{z}{z-a}$$

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΙΙ

Ιδιότητες μετασχηματισμού z

$$Z[af(i) + \beta g(i)] = aF(z) + \beta G(z)$$

$$Z[f(i+k)] = z^k F(z) - \sum_{i=0}^{k-1} f(i)z^{k-1}$$

$$\text{Π.χ. } Z[a^{i+1}] = z \frac{z}{z-a} - a^0 = \frac{z^2}{z-a} - 1$$

$$f(0) = \lim_{z \rightarrow \infty} F(z)$$

$$\lim_{k \rightarrow \infty} f(kh) = \lim_{z \rightarrow 1} (1 - z^{-1})F(z) \quad \text{εάν } |\text{ρίζες } (F(z)=0)| < 1$$

Αν $F(z) = \frac{N(z)}{D(z)}$ πρέπει οι ρίζες του $D(z)=0$ να βρίσκονται εντός του μοναδιαίου κύκλου

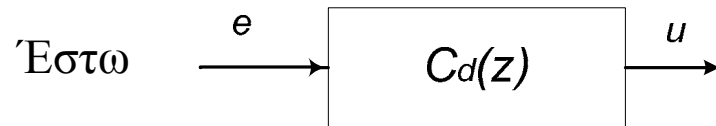
$$Z[f((k+n)h)] = z^n [F(z) - F_1]$$

$$\text{όπου } F(z) = Z[f(kh)] \quad \text{και} \quad F_1(z) = \sum_{j=0}^{n-1} f(jh)z^{n-j}$$

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

Είσοδος	Laplace	z
Βηματική 1(kh)	$\frac{1}{s}$	$\frac{z}{z-1}$
Ράμπα t	$\frac{1}{s^2}$	$\frac{hz}{(z-1)^2}$
Εκθετικό $e^{-t/T}$	$\frac{T}{1+sT}$	$\frac{z}{z-e^{-h/T}}$
$\sin(\omega t)$	$\frac{\omega}{s^2 + \omega^2}$	$\frac{z \sin(\omega h)}{z^2 - 2z \cos(\omega h) + 1}$
$\cos(\omega t)$	$\frac{s}{s^2 + \omega^2}$	$\frac{z(z - \cos(\omega h))}{z^2 - 2z \cos(\omega h) + 1}$
$\cosh(\omega t)$	$\frac{1}{s^2 - \omega^2}$	$\frac{z(z - \cosh(\omega h))}{z^2 - 2z \cosh(\omega h) + 1}$

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΙΙ

όπου ο διακριτός ελεγκτής προσδιορίζεται από την εξίσωση διαφορών:

$$a_0 u(i+n) + \dots + a_n u(i) = e(i) \quad Z[e] = E(z)$$

$$Z[a_n u(i)] = a_n U(z)$$

$$Z[a_0 u(i+n)] = a_0 z^n U(z) \quad (u(0), u(1), \dots, u(n-1) = 0)$$

$$(a_0 z^n + a_1 z^{n-1} + \dots + a_n) U(z) = E(z) \Rightarrow$$

$$U(z) = \frac{E(z)}{a_0 z^n + a_1 z^{n-1} + \dots + a_n} \quad \xrightarrow{E(z)} \frac{1}{a_0 z^n + a_1 z^{n-1} + \dots + a_n} \xrightarrow{U(z)}$$

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

Ζητείται ο Μετασχηματισμός $C_c(s) \rightarrow C_d(z)$

Η γενική μορφή της συνάρτησης μεταφοράς ενός διακριτού ελεγκτή

$$C_d(z) = z^{-k} \frac{b_0 + b_1 z^{-1} + \dots + b_m z^{-m}}{a_0 + a_1 z^{-1} + \dots + a_n z^{-n}}, \quad b_0 \neq 0 \quad k \geq 0$$

Αλγόριθμος υλοποίησης

$$\text{Av } C_d(z) = \frac{U(z)}{E(z)}$$

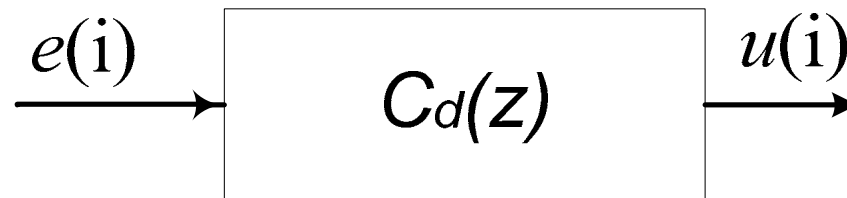
$$E(z)z^{-k} (b_0 + b_1 z^{-1} + \dots + b_m z^{-m}) = U(z) (a_0 + a_1 z^{-1} + \dots + a_n z^{-n}), \quad (m, n \geq 0)$$

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

Υπολογισμός του αντίστροφου μετασχηματισμού z

$$b_0 e(i-k) + b_1 e(i-k-1) + \dots + b_m e(i-k-m) = a_0 u(i) + \dots + a_n u(i-n)$$

Το μόνο άγνωστο στην παραπάνω σχέση είναι το $u(i)$ (τα υπόλοιπα είναι στοιχεία για στιγμές $t \leq i$ που είναι γνωστά).

$$\Rightarrow u(i) = \frac{1}{a_0} [b_0 e(i-k) + \dots + b_m e(i-k-m) - a_1 u(i-1) - \dots + a_n u(i-n)]$$

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

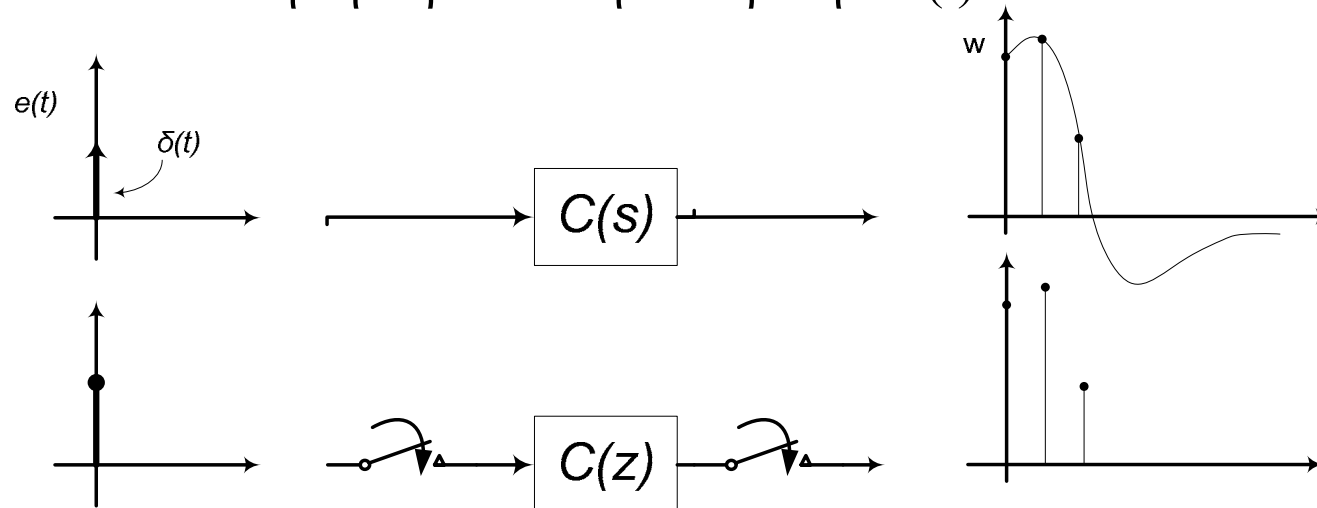
z-Domain: $z = e^{sT_s}$

s-Domain:

1^η Μέθοδος Διακριτοποίησης

Impulse Invariant Transformation (IIT)

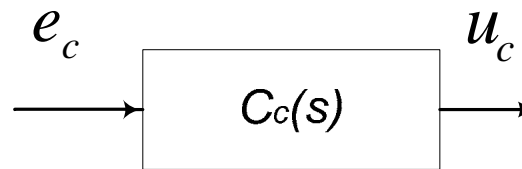
Κρατά αναλλοίωτη την κρουστική απόκριση - $w(t)$

Κρουστική απόκριση $u(t) = \int_0^t w(t - \tau)e(\tau)d\tau$

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

Δίνεται $\frac{u_c}{e_c} = C_c(s) = \frac{A_1}{s + a_1} + \dots + \frac{A_n}{s + a_n}$

$$L^{-1} \left\{ \frac{A_1}{s + a_1} \right\} = A_1 e^{-a_1 t}$$

$$\xrightarrow{s \rightarrow z} G_d(z) = \frac{A_1 z}{z - e^{-a_1 T_s}} + \dots + \frac{A_n z}{z - e^{-a_n T_s}}$$

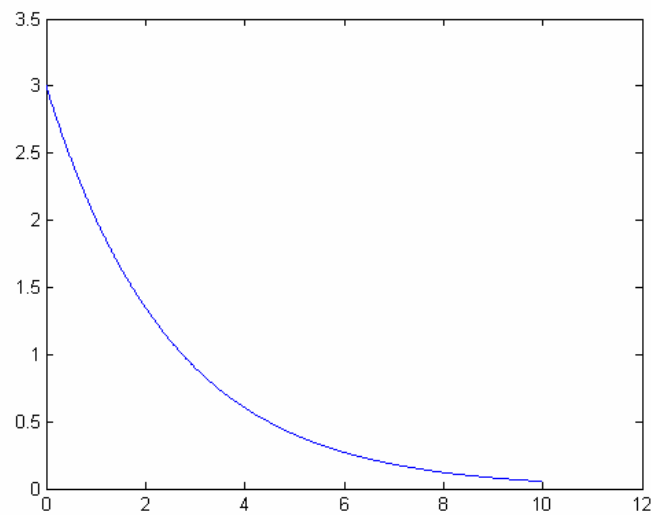
$$\frac{A_i z}{z - e^{-a_i T_s}} \xrightarrow{z^{-1}} A_i e^{-a_i n T_s}, n = 0, 1, \dots$$

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

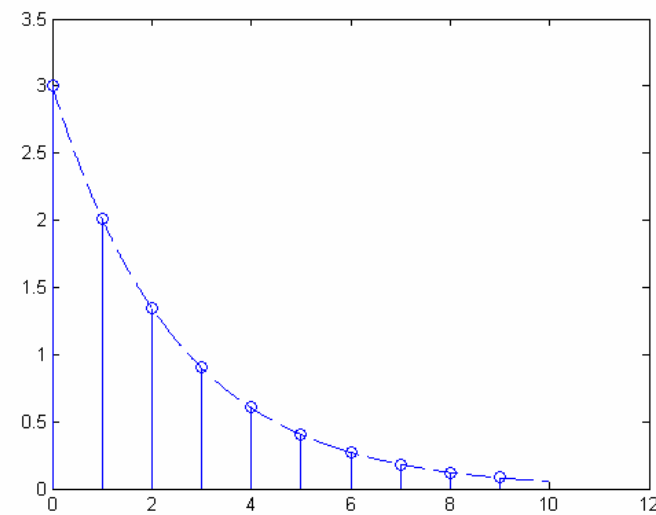
Π.χ. $C(s) = \frac{3}{s+0.4}$,

κρουστική απόκριση $3e^{-0.4t}$

$$C_d(z) = \frac{3z}{z - e^{-0.4T_s}}$$

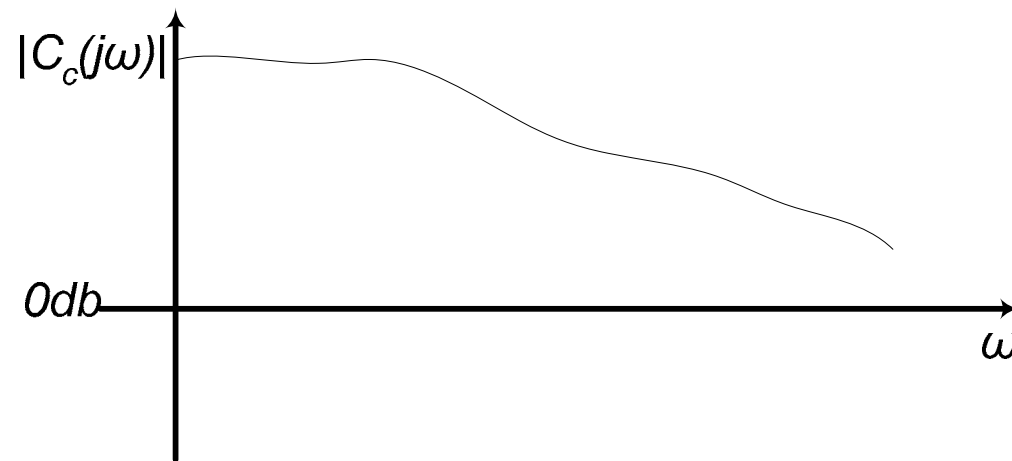
κρουστική απόκριση $3e^{-0.4nT_s}$, $T_s = 1 \text{ sec}$

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

$C_d(\omega)|_{z=e^{j\omega T_s}}$ απόκριση στο πεδίο της συχνότητας

Συσχέτιση $C_d(\omega)$ με $C_c(\omega)$

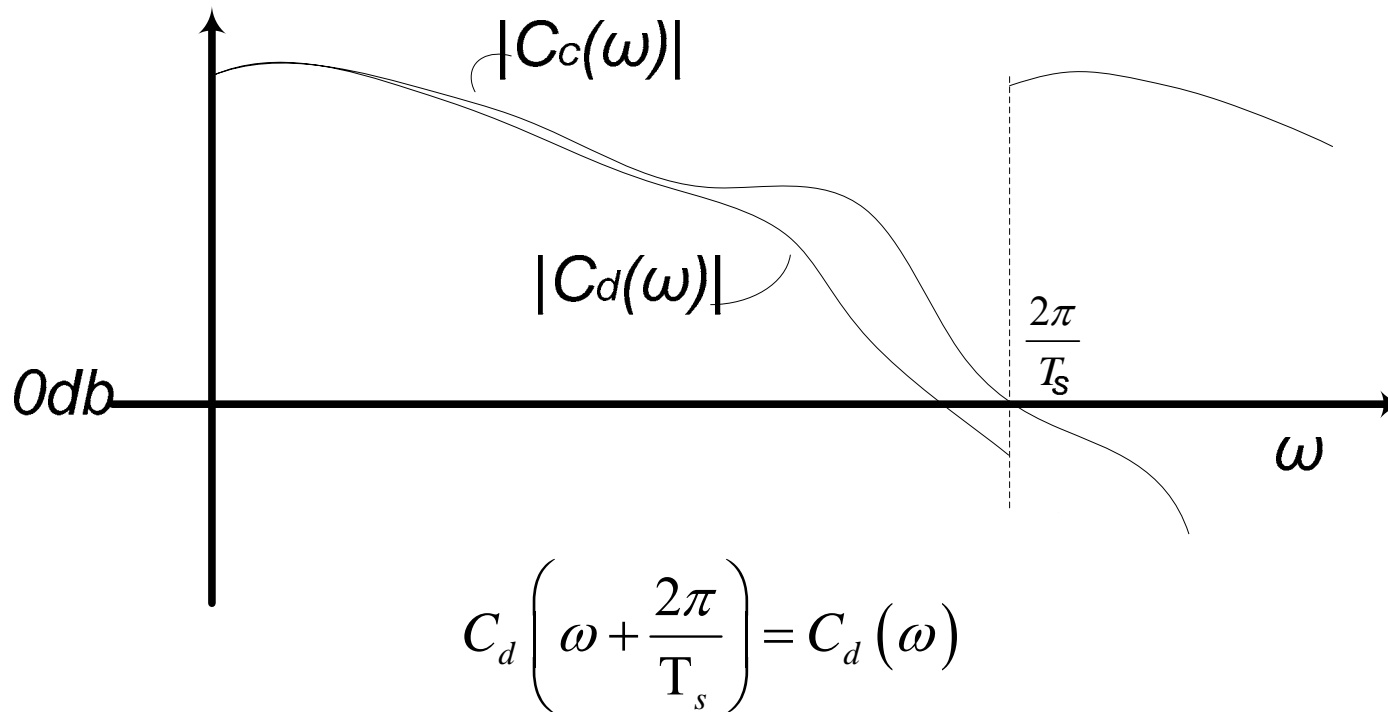

Επιθυμητό $C_d(\omega) = C_c(\omega), \quad \forall \omega$

$$\text{Αλλά } e^{j\omega T_s} = e^{j(\omega T_s + l2\pi)} = e^{\frac{j}{T_s}(\omega + \frac{l2\pi}{T_s})}, \quad l = 1, 2, \dots$$

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

Το διάγραμμα $C_d(\omega)$ παρουσιάζει μια περιοδικότητα (με συχνότητα $\frac{2\pi}{T_s}$)

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΙΙ

Πλεονεκτήματα ΠΤ-Μεθόδου

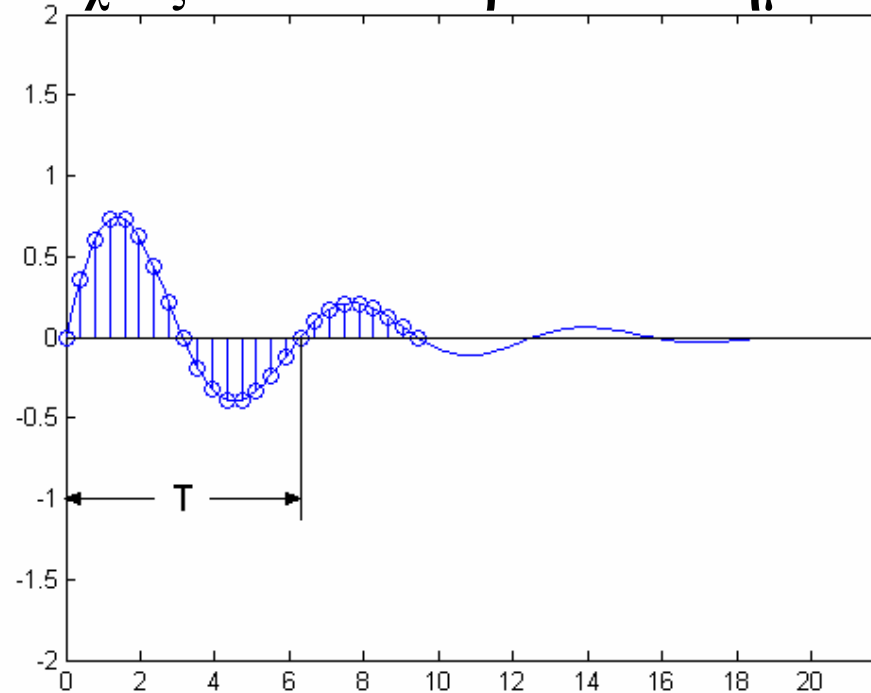
- + 1) $C_d(z)$ έχει ίδια κρουστική απόκριση με $C_c(s)$ τις χρονικές στιγμές nT_s , $n = 0, 1, \dots$
- + 2) Αν $C_c(s)$ είναι ευσταθής $\rightarrow C_d(z)$ ευσταθής

Μειονεκτήματα ΠΤ-Μεθόδου

- 1) $C_d(\omega) \neq C_c(\omega)$
- 2) Η απαιτούμενη ανάπτυξη σε μερικά κλάσματα είναι χρονοβόρος διαδικασία

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

Η ΠΤ-Μέθοδος εξασφαλίζει την ταύτιση των τιμών ανάμεσα στην κρουστική απόκριση του συνεχούς και του διακριτού συστήματος τις χρονικές στιγμές $T_s, 2T_s, \dots$

Ποια η συμπεριφορά του συστήματος τις χρονικές στιγμές ανάμεσα στα σημεία δειγματοληψίας;

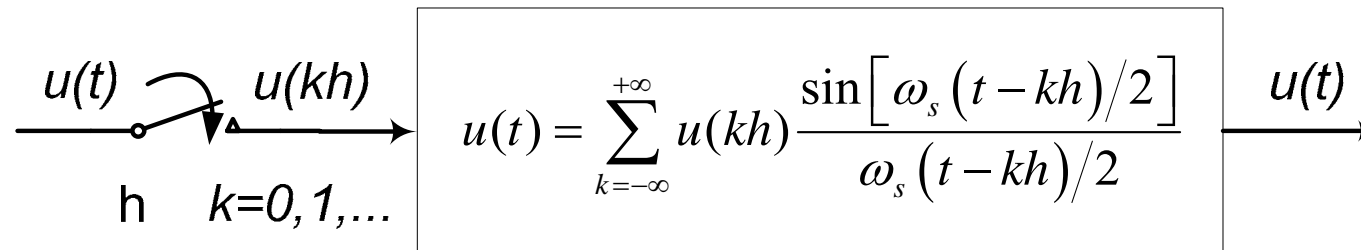
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΙΙ

Δεδομένου των δειγμάτων $u(kh)$, $k=0,1,\dots$ ενός σήματος $u(t)$, μπορεί να αναπαραχθεί το σήμα $u(t) \quad \forall t$;

Θεώρημα Shannon

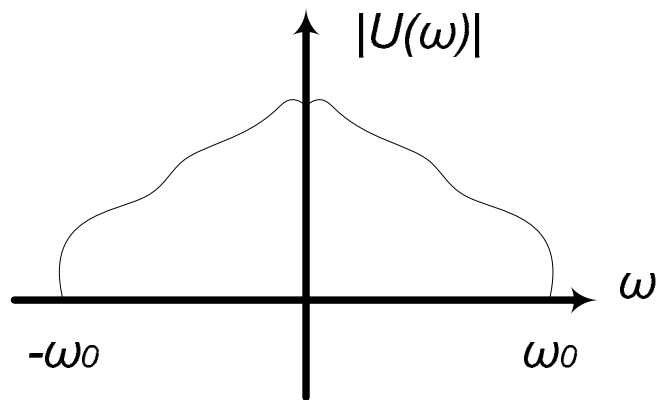
Εστω $u(t)$ με μετασχηματισμό Fourier $U(\omega) = 0 \quad \forall |\omega| > \omega_0$

Το σήμα $u(t)$ προσδιορίζεται πλήρως (και με μοναδικό τρόπο) από τις δειγματοληφθείσες τιμές, αν η συχνότητα δειγματοληψίας $\omega_s = \frac{2\pi}{h} > 2\omega_0$

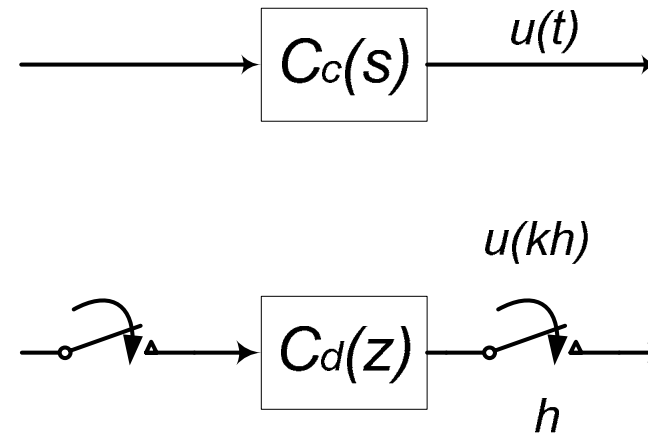

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

$$u(t) = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} u(kh) \frac{\sin[\omega_s(t-kh)/2]}{\omega_s(t-kh)/2}$$

Σχεδιασμός ψηφιακού ελεγκτή

$$U(\omega) = \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-i\omega t} u(t) dt$$

$$u(t) = \int_{-\infty}^{+\infty} e^{i\omega t} U(\omega) d\omega$$

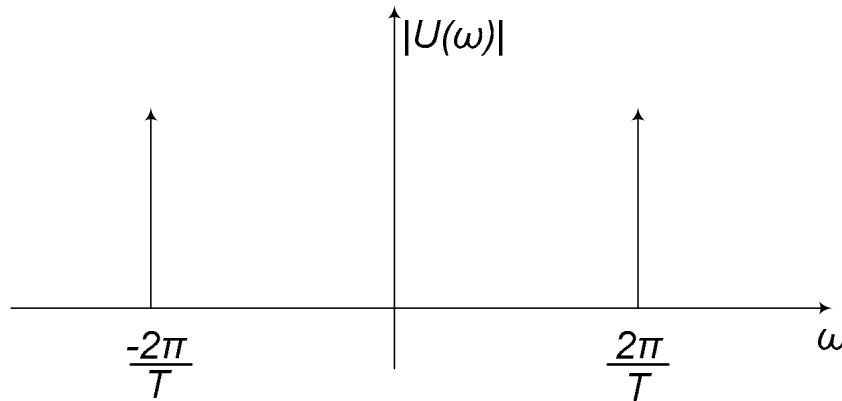
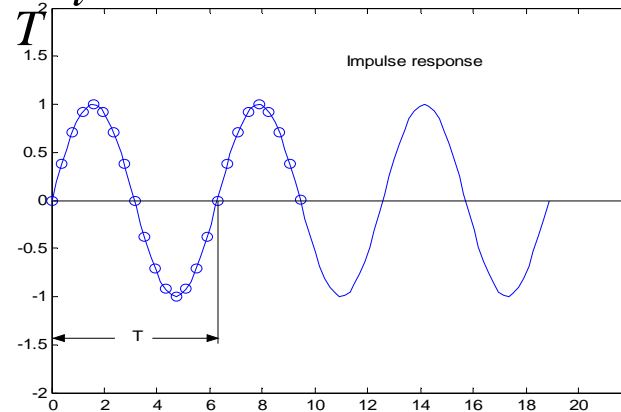
$$U_s(\omega) = \frac{1}{h} \sum_{k=-\infty}^{+\infty} U(\omega + k\omega_s)$$

Φάσμα δειγματοληφθέντος σήματος

$$\omega_s = \frac{2\pi}{h}$$

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

Π.χ. $u(t) = \sin \frac{2\pi}{T} t$

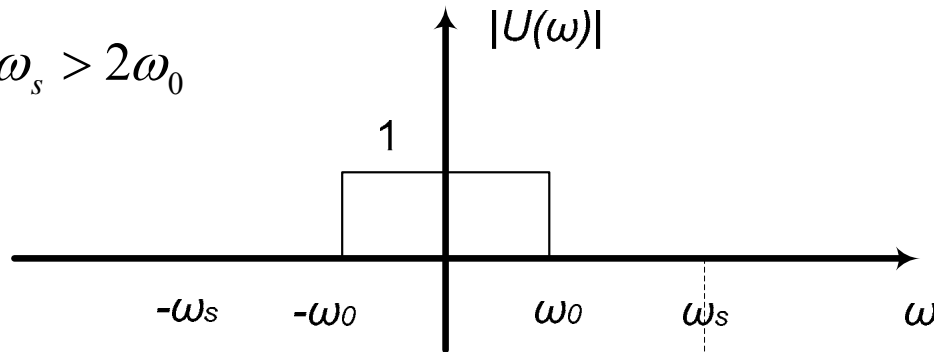
$$U(\omega) = 0 \quad \forall |\omega| > \omega_0 = \frac{2\pi}{T}$$

Από το θεώρημα Shannon προκύπτει η συνθήκη για τη συχνότητα δειγματοληψίας $T_s < \frac{T}{2}$

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

Αν $\omega_s > 2\omega_0$

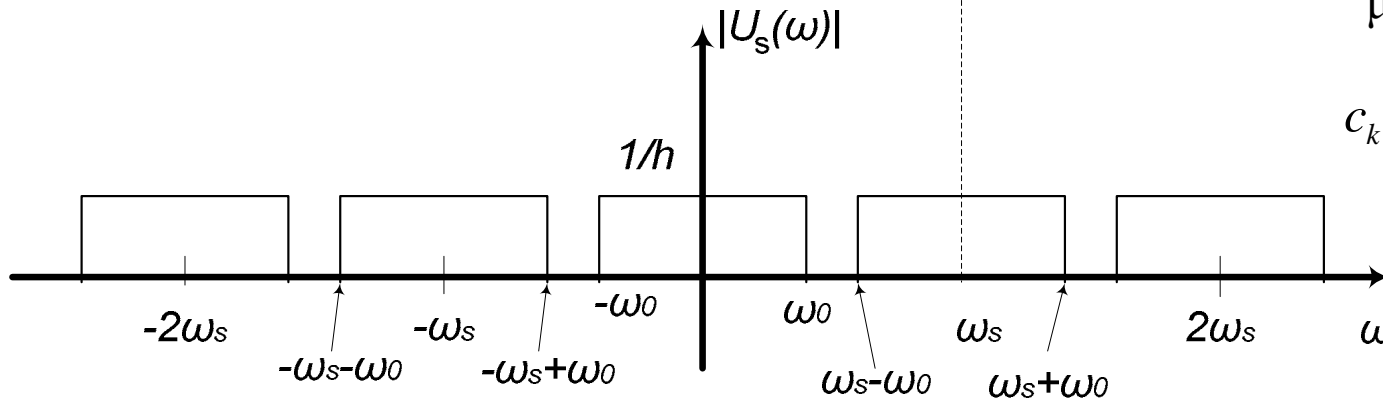

$$U_s(\omega) \triangleq \frac{1}{h} \sum_{k=-\infty}^{+\infty} c_k e^{-ikh\omega}$$

με

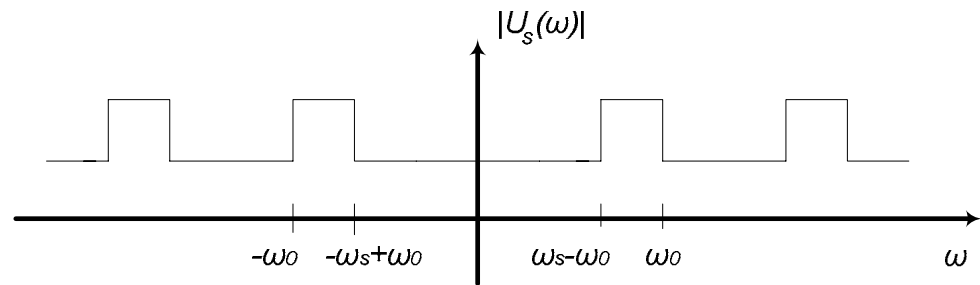
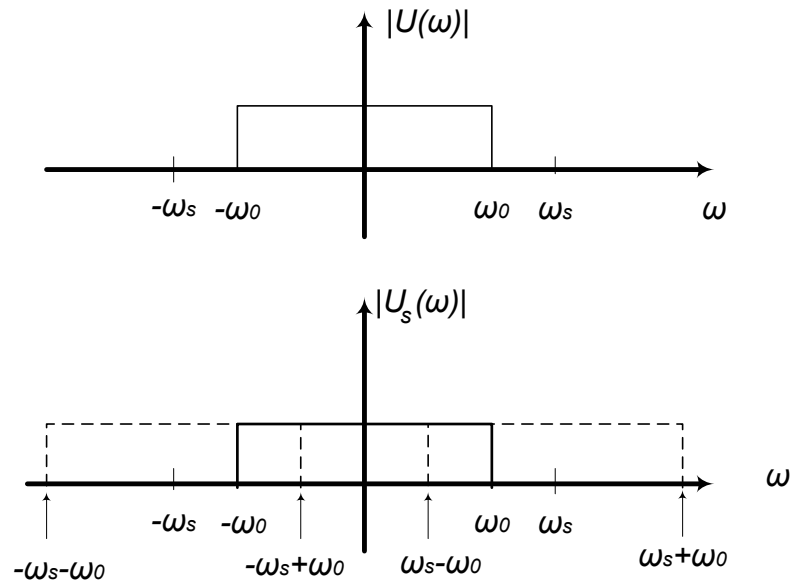
$$c_k = \frac{1}{\omega_s} \int_0^{\omega_s} e^{ikh\omega} U_s(\omega) d\omega$$

$$c_k = U(kh)$$

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ II

Αν $\omega_s < 2\omega_0$

Υπάρχει παραμόρφωση και δεν μπορεί να αναδημιουργηθεί το σήμα